

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет**

**Department of education and science of Ukraine
Rivne State humanitarian university**

**УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА:
МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ:
наукові записки Рівненського державного
гуманітарного університету**

**UKRAINIAN CULTURE:
THE PAST, MODERN, WAYS OF DEVELOPMENT:
scientific messages of the Rivne state humanitarian university**

**Серія: *Мистецтвознавство*
Series: *Art Criticism***

**За загальною редакцією *В.Г. Виткалова*
Editor-in-Chief *V. Vitkalov***

**Засновано у 1995 році
Founded in 1995**

***Випуск 21*
*Issue 21***

**Рівне: РДГУ, 2015
Rivne: RDGU, 2015**

ББК 63.3(4Укр)-7
У45
УДК 94(477)

Засновник і видавець: **Рівненський державний гуманітарний університет**

Збірник зареєстрований Президією ВАК України як фахове видання з проблем мистецтвознавства (постанова № 2409/2 від 9.02.2000 р.) і перереєстрований як фахове видання з мистецтвознавства (постанова № 1-05/4 від 14.10.2009 р.)

Друкується за рішенням вченої ради РДГУ (протокол № 16 від 24 грудня 2015 р.)

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Paris, FRANCE): ISSN № 2411-1546 (Print)

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 15560-4032 Р.
Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Виткалов В.Г.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету

- Баканурський А.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор
Виткалов С.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент, відповідальний секретар
Гончарова О.М. – доктор культурології, професор
Жилук С.І. – доктор історичних наук, професор
Захарчук-Чугай Р.В. – доктор мистецтвознавства, професор
Іваницький А.І. – доктор мистецтвознавства, професор
Кияновська Л.О. – доктор мистецтвознавства, професор
Кравченко О.В. – доктор культурології, професор
Овсійчук В.А. – доктор мистецтвознавства, професор
Постоловський Р.М. – кандидат історичних наук, професор
Сабодаш Ю.С. – доктор культурології, професор
Супрун-Яремко Н.О. – доктор мистецтвознавства, професор
Троян С.С. – доктор історичних наук, професор
Федорук О.К. – доктор мистецтвознавства, професор

Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Вип. 21. Т. 1 / упоряд. В. Г. Виткалов ; редкол.: А. Г. Баканурський, С. В. Виткалов, О. М. Гончарова та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. – Рівне : РДГУ, 2015. – 216 с.

ISSN 2411-1546

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ**

Рецензент: **Афанасьєв Ю.Л.** – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету ім. Б. Грінченка

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

У збірнику вміщено статті науковців вищих навчальних закладів, присвячені розгляду історико-мистецької проблематики переважно західноукраїнських теренів. Певна частина матеріалу висвітлює різнобічні грані теоретико-методологічних проблем українського мистецтва. Окремий розділ складають повідомлення, огляди та рецензії.

Для науковців, студентів, аспірантів та усіх тих, хто цікавиться вітчизняною історико-мистецькою спадщиною.

ISSN 2411-1546

Розділ III. РЕЦЕНЗІЇ, ОГЛЯДИ, ПОВІДОМЛЕННЯ

Part III. SUMMARIES, REVIEWS, REPORTS

УДК 746.37.2(477.81)

Виткалов Сергій Володимирович, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри культурології і музеєзнавства
Рівненського державного гуманітарного університету

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ КРИЗЬ ПРИЗМУ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Кризь призму доповідей учасників I всеукраїнської науково-практичної конференції, проведеної у селі Крупове Дубровицького району Рівненської області та обласному краєзнавчому музеї 11-12 вересня 2015 р., розглядаються питання побутування унікального виду народної культури північних районів Рівненщини – «серпанкового» ткацтва, згадка про яке є у «Слові о полку Ігоревім». Аналізується тематичний ряд виступів учасників заходу.

Ключові слова: «серпанкове» ткацтво, народна творчість, культурна традиція, майстри, глобалізаційний процес, художній зразок, Рівненська область, науковий пошук, дитяча творчість, національний жіночий костюм.

Сучасне життя з його безліччю не вирішених проблем в економічній і соціально-політичній сферах, значно активізує культурно-мистецьку складову, за допомогою якої населення намагається зберегти чи, можливо, й зайвий раз підтвердити свій ідентифікаційний культурний код, через який чи за допомогою якого може залишитися у культурному просторі сьогодення. Це підтверджує й факт проведення 11-12 вересня 2015 р. Першої всеукраїнської науково-практичної конференції на базі Центру ткацтва села Крупове Дубровицького району та Рівненського обласного краєзнавчого музею [1], мета якої – обговорити питання збереження чи не найоригінальніших культурних практик північних районів області, згаданих ще у «Слові о полку Ігоревім».

«Поліський серпанок» – це тонка, напівпрозора лляна тканина, яка з прадавніх часів і майже до сьогодення виготовлялася у північних районах області з особливих сортів льону «Простак», «Лущик», «Довгунець». Її виготовлення – надзвичайно складний процес, збережений сьогодні в краї, який, однак, через втрату зазначених сортів льону і коноплі, тобто основи ткацтва та розширення машинного виробництва, поступово виходить із культурного побуту. Хоча ще наприкінці 60-70-х років ХХ століття, виготовлені у художньо-промислових майстернях Рівненського відділення Художнього фонду УРСР, де працювали майстрами-надомницями місцеві фахівці Уляна Кот, Ніна Дем'янець, Ніна Рабчевська, Ольга та Зінаїда Приднок, їх вироби дивували увесь цивілізований світ. А чимало художніх колективів Західної України мали за честь мати таке унікальне сценічне вбрання. Демонструвалися зразки національного поліського костюму, у тому числі й поліського серпанку, на всесвітніх виставках у США, Японії, багатьох культурних центрах СРСР, зокрема й України.

Сьогодні ці художні зразки майстри можуть виготовляти вже з іншої, технічно більш досконалої (виготовленої вже машинним способом) нитки, утім і сорти льону, і художні техніки в районі зберігаються і постійно культивуються навіть у дитячому гуртку «Серпанкове розмаїття».

Учасниками анонсованого вище заходу стали не лише представники вищої школи, працівники методичних служб сфери культури, управлінці різних рівнів та, головне, ті, хто володіє цими унікальними техніками поліського ткацтва, хто зібрав і зберіг не лише унікальні зразки тканин, інформацію про форми побутування, але й має автентичні технічні засоби їх відтворення, на яких працювали їх батьки. Була представлена на цьому заході й чимала група послідовників – учнів гуртка «Серпанкове розмаїття» Центру ткацтва у с. Крупове. Інакше кажучи, ця конференція змогла об'єднати зусилля органів державної влади, методичних структур сфери культури, усіх ентузіастів проблеми збереження національної культурної спадщини, у тому числі й науковців, представників сфери бізнесу для вирішення спільних і надзвичайно актуальних проблем сьогодення – збереження нашої національної ідентичності. Адже ми цікаві світові лише своєю культурною окремішністю, оригінальністю.

Це засвідчували і виступи на конференції місцевих народознавців-дослідників Л. Черпак – вчителя-методиста Селецького НВК та О. Буткевич – старшого вчителя художньої культури Орв'яницького НВК й активність і зацікавленість обговорення даного питання учасниками та

присутніми на заході заступниками директорів ЗОШ району з виховної роботи, а головне – демонстрація художніх виробів, збережених у районі.

Особливий інтерес до цього питання виявили і представники Національного музею архітектури та побуту України, які надіслали ґрунтовні доповіді стосовно символічно-обрядової функції предметів ткацтва в українській культурній традиції (О. Босий), предметів ткацтва в українському пісенному фольклорі (І. Кукліна).

Було також здійснено спроби дослідити аналогії між північними районами Рівненщини і іншими етнорегіонами України у питаннях функціонування національного костюму і його складових (М. Токар, В. Філь, О. Мойсюк) та ткацької традиції України загалом (Л. Іваницька).

Цілком природно, що основний акцент ставився у роботі цього заходу на питаннях, власне, збереження існуючих традицій ткацтва, його витоків, символічному та семантичному контекстах. Про це йшлося у виступі професора Львівської національної академії мистецтв М. Токар, яка акцентувала увагу на історії регіонального костюму, складностях впровадження національного стилю в різні історичні періоди.

На мистецтвознавчому аспекті інтерпретації знаків орнаментики серпанкових виробів Рівненського Полісся, що знаходяться у фондах обласного краєзнавчого музею (м. Рівне) та історико-етнографічного музею м. Сарни, зупинила свою увагу завідувач Відділу етнографії РОКМ А. Українець, переконливо ілюструючи свою доповідь наявними у фондах зразками.

Спроби відтворення серпанкових тканин сучасними майстрами у нещодавно створеному ткацькому центрі м. Радивилів намагалася проаналізувати дослідниця з Рівненського державного гуманітарного університету І. Локшук. На виявленнях особливостей використання антропоморфних мотивів у художніх тканинах Житомирського Полісся акцентувала свою увагу науковий співробітник ІМФЕ ім. М. Рильського НАН України, кандидат мистецтвознавства О. Мойсюк.

Поза сумнівом, що розкішний «поліський серпанок», що був характерною рисою жіночого святкового вбрання чимало сотень років, викликає увагу й стосовно використання цієї тканини чи її елементів (художнього малюнку, символіки загалом) у сучасній культурній практиці. Тож учасники заходу намагалися дещо розширити проблематику обговорення і вийти за межі поставлених питань. У цьому зв'язку згадаємо доповіді співробітника кафедри дизайну одягу Національного університету культури і мистецтв М. Костельної стосовно виявлення поліських мотивів у творчості Г. Забашти як форми пошуку національного вираження в сценічному костюмі 80-х років ХХ століття; та доцента кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва згаданого вже РДГУ І. Токар, яка свій виступ присвятила аналізу характерних особливостей поліського костюму у творчості професора ЛНАМ М. Токар, яка, як відомо, була автором багатьох сценічних костюмів провідних мистецьких колективів Західної України.

Окремими дослідниками (канд. іст. наук, доц. РДГУ Л. Костюк) було здійснено спробу розширити можливості вже опублікованих раніше матеріалів про відомих майстринь і ознайомити присутніх із сакральним виміром орнаментальних мотивів серпанкового ткацтва однієї з тих, хто починав відроджувати цю справу в с. Крупове у 60-роки – Ніни Дем'янець. Остання, до речі, разом із Ніною Рабчевською, була автором розробки серпанкових костюмів для місцевого ансамблю «Берегиня».

Про витоків цього явища на Рівненщині, його аналіз у контексті традицій регіонального ткацтва йшлося у виступі директора обласного краєзнавчого музею О. Булиги та одного із співorganizаторів цього заходу, наукового редактора багатьох наукових збірок із проблематики регіональної культурної спадщини – завідувача кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ, проф. В. Виткалова. Утім, головне, що вирізняло цю конференцію – став перегляд експозицій Центру ткацтва у с. Крупове та обласного краєзнавчого музею, спілкування з практиками-майстрами, тобто тими, хто володіє цими техніками надзвичайно оригінального національного виду ткацтва, збереженого у північних районах області, людей, які зберігають традиційні засоби його виробництва, зразки льону «Простак», «Лущик», «Довгунець», продовжують культивувати цю традицію в краї та знають чимало цікавого з практики організації виробництва у минулу добу: заслуженими майстрами народної творчості України та тими, хто цим постійно займається десятки років: Н. Рабчевською, Н. Дем'янець, О. Придюк, В. Стельмах й ін., зокрема саме ними були проведені майстер-класи і прокоментовано усе те, що поступово відходить із нашого культурного обігу – старовинні станки, зібрані і дбайливо збережені у Центрі ткацтва с. Крупове, види льону, художні техніки, форми роботи з дітьми, учасниками згаданого вище гуртка, тематика доповідей з цієї проблематики місцевої МАН та ще безліч того, що складає предмет нашої національної гордості. Та й самі діти продемонстрували неабияку вправність роботи на старовинних пристроях, збережених їх односельцями, знання історії цього виду ремесла, а також дитячі костюми з використанням серпанкових прикрас.

У ході обговорення окреслених питань певний інтерес викликав виступ представника сфери бізнесу, що є керівником згаданого вже центру ткацтва у м. Радивилів – В. Дзьобака, який намагався довести першість цього центру у справі відродження серпанкового ткацтва на Рівненщині, ігноруючи очевидні здобутки і наявні художні зразки та матеріально-технічну базу у жителів с. Крупове і Дубровицького району загалом й місцевому Музеї ткацтва чи обласному краєзнавчому музеї. Однак цей виступ лише актуалізував проблематику вивчення регіональної культурної практики в її розмаїтті та пошук форм подальшого збереження народної культури Полісся.

Переконливою була й експозиція друкованих видань із проблем народної культури, здійснених КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості», який і став організатором цього заходу, та обласним краєзнавчим музеєм.

Захід, який вже самою проблематикою викликав зацікавленість, організатори підсилили оригінальною художньою частиною, яка складалася з виступів студентів кафедри музичного фольклору Київського національного університету культури і мистецтв, що свого часу брали участь у народознавчих експедиціях з питань вивчення пісенної спадщини села Крупове. Та й місцевий ансамбль «Берегиня», сформований із згаданих вище майстринь, який вже понад 45 років існує при місцевому клубі і є справді зберігачем народних пісенних скарбів і художніх тканих виробів, також був цілком логічним доповненням до цього поважного наукового зібрання. Піснями і костюмами висловили усе те, що вийшло за межі вербального коду.

Відзначу також у контексті розгляду даного питання і професійне ведення заходу одним із його організаторів, – завідувачем кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ професора В. Виткалова.

Яскраве враження залишив і виступ учительки з НВК с. Крупове Уляни Адамівни Букайло, дочки чи не найстарішого діючого майстра (Н. Дем'янець), яка продемонструвала художніми зразками напрями творчості інших майстрів краю, зокрема і своєї родини, акцентуючи увагу й на мовному елементі місцевих жителів.

Завершив цю конференцію, принаймні, її теоретико-прикладну частину вже у м. Рівне, виступ провідного етнографа краєзнавчого музею, старшого наукового співробітника Відділу етнографії Т. Пархоменко, яка не лише зробила ґрунтовну доповідь стосовно різних аспектів серпанкового ткацтва в художній практиці Волині, але й усе це демонструвала задалегідь підготовленими художніми зразками, які чимало років зберігаються у фондах цього культурного осередку Рівненщини, у с. Крупове та історико-етнографічного музеї в м. Сарни.

На бережному ставленні до національної культури акцентували свою увагу заступник Голови Рівненської обласної державної адміністрації О. Савчук, начальник управління культури і туризму Я. Мельник та голова Дубровицької райдержадміністрації С. Киркевич.

Відродити минуле неможливо в принципі. Адже для його належного функціонування у соціумі потрібно відродити спочатку дух минулої епохи, ту систему культурних координат, у яких той чи інший культурний зразок свого часу існував. А оскільки «в одну і ту саму річку не можна увійти двічі», то і відродити будь-які культурні зразки минулих епох також не можливо. Але це зовсім не означає, що подібні ідеї марні і такі спроби ні до чого не призведуть. Навпаки, вони надзвичайно продуктивні, оскільки стимулюють художнє мислення митця, його бажання постійно знаходитися у творчому пошуку, постійно експериментувати, вивчаючи безліч минулих культурних зразків, базуючись на достатньо високому ідеалі, притаманному минулій епосі. І часто виявляється, що той ідеал був дещо (або зовсім) іншим.

Будь-якому процесу чи явищу з роками притаманна така характеристика, як романтизація, тобто перебільшення одних культурних характеристик і завуальовування, або усунення інших. Так було завжди і це помітно на культурному житті навіть одного покоління. Однак, головним для культурного процесу в даному випадку є інше, а саме той факт, що це експериментаторство декількох творців надихає до створення нового культурного взірця, а згодом – формування художньої системи, здатної заволодіти умами чималої кількості художньо обдарованих людей і згодом перевести культурний процес в іншу площину, змінивши на цій підставі і навколишній культурний простір.

Із практичних кроків, закладених у резолюції цієї науково-практичної конференції, став факт усвідомлення представниками органів державної влади, методичних служб, науковцями думки про те, що проведення подібних заходів, спрямованих на дослідження інших складових наявної регіональної культурної практики, повинно стати постійним процесом в області, під який будуть закладатися необхідні кошти; дане питання повинно постійно контролюватися методичними органами тощо. Як позитивне, відзначимо й факт фінансування друку історико-краєзнавчого дослідження двох учасників із цієї проблематики методичними органами сфери культури.

Список використаної літератури

1. *Проблеми збереження і популяризації національних традицій серпанкового ткацтва в сучасній Україні*: прогр. I всеукр. наук.-практ. конф., 11–12 верес. 2015 р. / уклад. С. Виткалов, Ф. Васечко. – Рівне : КЗ «РОЦНТ» РОР, 2015. – 8 с.

References

1. *Problemy zberezhennja i populjaryzacji nacionalnych tradycij serpankovoho tkactva v sučasnij Ukraini*: prohr. I vseukr. nauk.-prakt. konf., 11–12 veres. 2015 r. / uklad. S. Vytkalov, F. Vasečko. – Rivne : KZ «ROCNT» ROR, 2015. – 8 s.

Виткалов Сергей Владимирович, кандидат искусствоведения, доцент кафедры культурологии и музееведения Ривненского государственного гуманитарного университета

Национальная идентичность сквозь призму научной конференции

Сквозь призму выступлений участников I всеукраинской научно-практической конференции, проведенной в с. Круповое Дубровицкого района Ровенщины и областном краеведческом музее 11-12 сентября 2015 года, рассматриваются вопросы функционирования уникального вида народной культуры северных районов Ровенской области специального вида ткачества, о котором упоминается еще в «Слове о полку Игореве». Анализируется тематический ряд выступлений участников конференции.

Ключевые слова: «дымчатое ткачество», народное творчество, культурная традиция, глобализационный процесс, Ровенская область.

Vytkalov Sergij, kandydat my`stecztoznavstva, docent kafedry` kul`turologiyi i muzeyznavstva Rivnens`kogo derzhavnogo humanitarnogo univerty`tetu

National identity through prism of scientific conference

Through the prism of lectures of participants And allukrainian scientific and practical conference, conducted in the village of Krupove Dubrovstskogo raionu to the district of the Rivne area and regional regional museum on September, 11-12, 2015, the questions of functioning of unique type of folk culture of Northlands of Rivne are examined – «smoke-coloured» weaving, mention about which is in «Word oh to the regiment of Ihorovim». The list of entries of measure is analyzed.

Determination of this cultural phenomenon is given, him characteristic features and role in a cultural context and domestic practice.

Attention is accented on the national suit of Ukrainians on the whole, forms of his evolution in modern terms, roles of national decorations in maintenance of ethnic signs and others like that.

Remembered about activity of the first good hands, workwomen of artistically-industrial workshops of the Artistic fund of UKRAINE which engaged in this type of artistic activity, it is marked their creative achievements, exhibition work.

Speech goes also and about the historical and publicly-cultural circumstances of origin of this original type of handicraft, functioning and present tendencies, transmitters of this cultural tradition (У. Kot., N. Rabtevsku, L. Stelmasuk, N. Demianets, creative activity of which developed in 60 th of XX of century, and folk masters of later period – From.Priduk, In. Stelmakh and other, whose creative activity took place in the ordinary terms of the Ukrainian village); it is marked on logistical support of process of work of that time masters and others like that.

The separate figures of folk masters-transmitters of this cultural tradition are examined, attention is accented on activity, sent to creation of local museum in c. of Krupove, collected there artistic standards, looms, and also it is marked on distribution of practice of studies to this type of weaving by means of child's group founded by good hands the «Smoke-colored variety».

The most known collections of Polesye «haze», concentrated in a regional regional museum and historical and ethnographic museum Chamois, are considered.

It is mentioned about creative activity of good hands of alternative center of weaving, founded recently in Radyvilov the Rivne area.

Tendencies are educed, that noticeable in modern functioning of folk culture of region. It is marked the necessity of changes for attitude toward a folk culture, wide bringing in of business structures and public, methodical services of sphere of culture authorities for the decision of questions of the effective functioning of this inheritance.

Key words: «smoke-coloured» weaving, folk work, cultural tradition, masters, process of globalization, artistic standard, Rivne area, scientific search, child's work, national woman suit.

Надійшла до редакції 10.10.2015 р.

ЗМІСТ

<i>Виткалов В.Г.</i> Мистецька парадигма національної культурної політики крізь призму вітчизняного наукового пошуку	3
---	---

Розділ I. ІСТОРИКО-МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ

<i>Бацак К.Ю.</i> Особливості формування та забезпечення діяльності італійських оперних труп у міському театрі Одеси 1820 – поч. 1870-х рр	8
<i>Демідко О.</i> Театральне мистецтво Північного Приазов'я початку ХХ ст.: шляхи розвитку	15
<i>Бермес І.Л.</i> Культуротворча сутність Галицького музичного просвітництва (перша третина ХХ ст.)	21
<i>Холодинська С.М.</i> Футуризм у контексті авангардного руху: від італійського досвіду до українських інваріцій	27
<i>Павленко Л.О.</i> Становлення та розвиток академічного бандурного виконавства в другій половині ХХ ст.	33
<i>Кравчук К.Г.</i> Художнє життя та мистецькі процеси у м. Хмельницькому кінця 1980 – початку 1990-х років	38
<i>Марченко В.В.</i> Утвердження статусу акордеона як професійного інструмента у сольному й ансамблево-оркестровому виконавстві у 1950-1970-х рр.	43
<i>Іваненко С.О., Мархайчук Н.В.</i> Невідомі сторінки історії Харківської мистецтвознавчої школи 1920-1930-х рр. Михайло Зубар	48
<i>Ізваріна О.М.</i> Біографія В. Йориша у світлі архівних документів 20-х років ХХ століття: історико-культурна ретроспектива	56
<i>Гуляєва О.В.</i> Виникнення та розвиток мистецтва авангарду у художньому житті Півдня України початку ХХ століття	60
<i>Щербань А.</i> Політичний чинник впливу на трансформацію орнаменталізації традиційної кераміки лівобережної України	64
<i>Піщанська В.М.</i> Придніпровський декоративний розпис у мистецтві українського козацтва XVII-XVIII століть	68
<i>Якимечко Л.М.</i> Декоративний розпис Параски Хоми в контексті народного мистецтва Покуття	73
<i>Молчко У.Б.</i> Концертне життя Львова початку ХХ сторіччя в рецензіях Меланії Нижанківської	80
<i>Шовгенюк С.С.</i> Інструменти сімейства бас-кларнетів та їхнє поширення у концертній практиці 10-40-х років XIX століття	86
<i>Бєдакова С.В.</i> Новаторське експериментаторство Романа Сімовича (20-30 роки ХХ ст.)	91
<i>Фішер Т.П.</i> Класика і пропаганда: концертне життя Львова 1941-1944 рр. у світлі щоденної преси	95
<i>Кисельова К.О.</i> Формоутворення жіночого костюма 50-х років ХХ століття	101
<i>Павлюк І.А.</i> Різдво у сучасному Львові: традиції і новаторство культурно-мистецьких заходів	109

<i>Корольчук О.Л., Виткалов С.В.</i> Фестивальна регіональна практика в проблемному ціннісному аспекті сучасної культурної ситуації	113
---	-----

Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МИСТЕЦЬКІ АСПЕКТИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

<i>Гамалія К.М.</i> Рим: магія дійсності чи реальність міфу?	118
<i>Фурдичко А.О.</i> Ритмомелодична будова народної мови в емоційному континуумі	124
<i>Терещенко-Кайдан Л.В.</i> Бісеміотика як методика дослідження нотних рукописів, зразків візантійської та слов'янської культур	129
<i>Іванова Д.О.</i> Концепції походження українського лялькового вертепу	135
<i>Маршала А.Ю.</i> Особливості архітектури покровського собору у м. Чугуєві як пам'ятки класицизму	139
<i>Чернецька Н.Г.</i> Бандурне мистецтво Волині: від аматорства до професіоналізму	144
<i>Бардашевська Я.М.</i> Псалми у творчості Віктора Степура: контекст жанру й деякі особливості інтерпретації	150
<i>Бійо В.В.</i> Проблеми інтерпретації опери Ж.-Ф. Рамо «Бореади»	156
<i>Ластовецька Л.В.</i> «Галицькі пісні» Левка Ревуцького	162
<i>Мольдерф Т.М.</i> Європейські критерії академічності в сольному виконавстві	166
<i>Свірідовська Л.М.</i> Програмні ознаки фортепіанної мініатюри М.В. Лисенка	170
<i>Самая Т.В.</i> Художня критика в галузі естрадного мистецтва: проблемні питання	174
<i>Леонова К.І.</i> Становлення та розвиток рангової групи одягу прет-а-порте як демократичної альтернативи високої моди	180
<i>Богатирьова Ю.М.</i> Вплив популярної музики на розвиток естетичної культури дитини	187

Розділ III. РЕЦЕНЗІЇ, ОГЛЯДИ, ПОВІДОМЛЕННЯ

<i>Виткалов С.В.</i> Національна ідентичність крізь призму наукової конференції	192
<i>Івановська Н.</i> Бієннале як модель сучасного культурного простору України	196
<i>Сідлецька Т.І.</i> Оркестр народних інструментів Вінницького училища культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича: історія становлення та розвитку	200
<i>Дундяк І.М.</i> Сучасні літні іконописні школи в Україні	204
<i>Маслова Ю.</i> Пісенно-фольклорні вокальні школи України	208

CONTENTS

V. Vytkalov. Artistic paradigm of national cultural policy through the prism of home scientific search 3

Chapter I. HISTORICAL AND ARTISTIC HERITAGE OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF THE WORLD CULTURE

<i>Batsak K.J.</i> The features of the Italian opera troupes forming and activity providing in Odesa theatre in 1820 – the beginning of 1870-s	8
<i>Demidko O.</i> Theatrical art of North Pryazov at the beginning of XX century: ways of development	15
<i>Bermes I.</i> Culture creating nature of Galician musical education (the first third of the XX century)	21
<i>Holodynska S.</i> Futurism in context of vanguard rush: from Italian experience to Ukrainian interpretations	27
<i>Pavlenko L.A.</i> Formation and development of academic bandura executions in the second half of the twentieth century	33
<i>Kravchuk K.G.</i> Artistic life and artistic processes in Khmelnytskyi in the 1980 – to beginning 1990-th	38
<i>Marchenko V.V.</i> Approval of the status of the accordion as a professional tool in solo and ensemble-orchestra performance in the 1950-1970-ies	43
<i>Ivanenko S., Marhajchuk N.</i> The unknown pages from the past of Kharkiv school of Art History of the 1920-1930-th: Mikhaïlo Zubar	48
<i>Izvarina O.</i> Biography of V. Yorysh in the light of archival documents of 20-s of XX century: historical and cultural retrospective	56
<i>Gulyaeva O.</i> The emergence and development of avantgarde art in the artistic life of the South of Ukraine in the early twentieth century	60
<i>Shcherban A.</i> The political aspect of influence on the transformation of traditional pottery ornamentation in Left-Bank Ukraine	64
<i>Pishchanska V.</i> Prydniprovyia decorative painting in the art of Ukrainian Cossacks XVII-XVIII centuries	68
<i>Yakymchko L.</i> Decorative painting of Paraska Khoma in the context of folk art of Pokuttya	73
<i>Molchko U.</i> Concert life of the city of Lviv in the beginnings of XX century in Melaniya's Nyzhankivska reviews	80
<i>Shovgenyuk S.</i> The family of the bass-clarinets and its spreading in the concert practise of 1810-1840	86
<i>Bedakova S.V.</i> Innovative creative experimentation of R. Simovych (20-30 of the XX th century)	91
<i>Ficher T.</i> Classics and Propaganda: Lviv Concert Tradition in 1941-1944 as Highlighted in Press	95
<i>Kyselova K.</i> Form-making characteristics of 1950-s female costume	101
<i>Pavlyuk I.</i> Christmas in modern Lviv: traditions and novelties in cultural-artistic events	109
<i>Korolshuk O., Vytkalov S.</i> Festival regional practice in the problem valued aspect of modern cultural situation	113

Chapter II. THEORETICAL AND ARTISTIC ASPECTS OF THE UKRAINIAN CULTURE

Gamaliya K.M. Rome: the magic of actuality or the reality or myth?	118
Furdychko A.O. Rhythm and melodic structure of the folk language in the emotional continuum	124
Tereshchenko-Kaydan L. Bisemiotika as a research technique of musical manuscripts, outstanding examples of Byzantine and Slavic cultures	129
Ivanova D. Conceptions of origin of the Ukrainian theatre puppet-show	135
Marshala A. Peculiarities of the architecture of Pokrovsky cathedral in Chuguev as an example of classicism	139
Chernetska N. Bandore Performing Art of Volyn: from Amateur to Professional Manner	144
Bardashevskaya Y. Psalms in work of Victor Stepurco: context of genre and some features interpretation	150
Bijo V. Current problems of interpreting opera «les boréades» by Jean-Philippe Rameau»	156
Lastovetska L. «Galician songs» by Levko Revutsky	162
Molderf T.M. European criteria academic in solo performance	166
Sviridovska L. Program characteristics of piano miniatures of N. Lysenko	170
Samaya T. Creative criticism in field of variety art: problem questions	174
Leonova K. The development and establishment of pret-a-porter rank group as a democratic alternative in High Fashion (Haute Couture)	180
Bogaturova I.M. The impact of the popular music in the formation of the aesthetic culture of a child	187

Chapter III. SUMMARIES, REVIEWS, REPORTS

Vytkalov S. National identity through prism of scientific conference	192
Ivanovska N. Biennale as a model of contemporary cultural space in Ukraine	196
Sidletska T. The orchestra of folk instruments Vinnitsa College of Culture and Arts named after M. D. Leontovich: history of formation and development	200
Dundiak I. The modern summer icon painting schools in Ukraine	204
Maslova Y. Song folklore vocal schools of Ukraine	208

ISSN 2411-1546

Наукове видання
Scientific edition

**Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку:
наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету**

**Ukrainian culture: the past, modern, ways of development:
scientific messages of the Rivne state humanitarian university**

Збірник наукових праць
Scientific Papers

Серія: Мистецтвознавство
Series: Art Criticism

Випуск 21
Issue 21

Редактор:
В.Г. Виткалов

Художній редактор:
О.К. Литвин

Комп'ютерна верстка:
Л.М. Федорук

*Висловлюємо подяку начальнику управління освіти і науки
Рівненської облдержадміністрації п. Григорію Таргонському
за часткову фінансову підтримку видання*

Підписано до друку 24.12.2015 р. Замовлення № 183/1.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 25,7. Наклад 100.

Видавничі роботи: **ППДМ**
свідоцтво про державну реєстрацію РВ №11 від 12.06.2002 р.
35304, Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Корнин, вул. Центральна, 58
Адреса редакції: 33000, м. Рівне, вул. С.Бандери, 12,
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства. Тел. (0362) 63-42-62